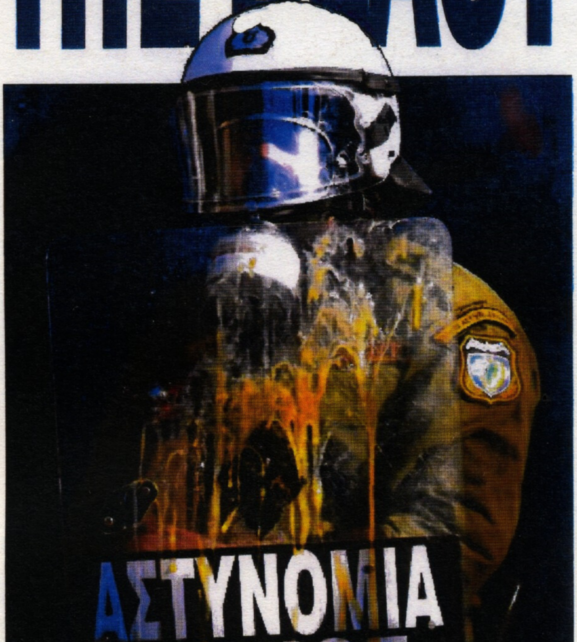
ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΗ ΒΙΑ & ΔΙΚΑΣΤΙΚΟ ΞΕΠΛΥΜΑ

BRING OUT THE BEAST

ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΥ «ΑΝΑΤΡΟΠΗ»

Περιοδικό ΑΝΑΤΡΟΠΗ

ISSN: 1450-2216

E-mail: anatropi.mag@gmail.com

P.O. Box: 27565
2430 Λευκωσία

Τηλ: 99967451

05/2009

BRING OUT THE BEAST

■ ΠΟΙΑ ΗΤΑΝ ΤΑ ΚΙΝΗΤΡΑ ΤΩΝ ΔΙΚΑΣΤΩΝ;

Την πρώτη μέρα μετά την αθώωση των δέκα βασανιστών-αστυνομικών, στο πρόγραμμα του ΡΙΚ1 «Από Μέρα σε Μέρα», έγινε ο παρακάτω διάλογος ανάμεσα στο δικηγόρο των αστυνομικών, Μιχαλάκη Κυπριανού, και τον παρουσιαστή δημοσιογράφο, Γιάννη Νικολάου:

ΜΚ: *Θέλετε να μας πείτε ότι το δικαστήριο μεροληπτησε υπέρ των κατηγορουμένων; Να το πείτε αυτό!*

ΓΝ: *Εάν εκφράζω αυτή τη στιγμή – μπορεί να είναι πολύ πέρα από τη γραμμή αυτό που θα πω – εάν εκφράζω την κοινή γνώμη και το περί δικαίου αίσθημα του λαού, ναι σας απαντώ ναι, καταφατικά στην ερώτησή σας, και κρίνετε αυτή η απόφαση του λαού, προσωπική καθαρά αν θέλετε, ε...*

ΜΚ: *Και για ποιο λόγο; Ποια ήσαν τα κίνητρα κύριε; Έ, πέστε μου!*

ΓΝ: *Ααα.. δεν ξέρω, πρέπει να το συζητήσουμε αυτό*

ΜΚ: *Να το συζητήσουμε!*

ΓΝ: *Κάντε μια παύση, θα επανέλθουμε...*

Η έκφραση απορίας, έκπληξης, αγανάκτησης, η αυτοπεποίθηση του δικηγόρου των αστυνομικών και η αμηχανία, η ασυναρτησία, το ψάρωμα και η άτακτη φυγή του παρουσιαστή είναι ακόμα πιο εντυπωσιακά στο ζωντανό (ανεβάσαμε το σχετικό video στο YouTube)[1].

Ο υποψιασμένος αναγνώστης θα μαντέψει, σωστά, ότι δεν «επανήλθαν» για να το συζητήσουν.

Στην τηλεοπτική μας εποχή, δημοσιογράφοι όπως τον Γιάννη Νικολάου, την Αιμιλία Κενεβέζου, την Ειρήνη Χαραλαμπίδου, τον Γιάννη Καρεκλά και άλλους του είδους, παίζουν ρόλο «διδασκάλων του γένους». Είναι οι επίδοξοι εκπαιδευτές και καθοδηγητές της σκέψης του «απλού ανθρώπου», υποτιθέμενοι ερμηνευτές και εκφραστές αλλά και διαμορφωτές (συνήθως ως πνευματικοί bullies) αυτής της μυστηριώδους οντότητας που λέγεται «κοινή γνώμη». Αυτοί οι – ανάμεσα στις άλλες ιδιότητές τους – βιρτουόζοι διασπαστές απεργιών, είναι η αιχμή του δόρατος της «τέταρτης εξουσίας» και, σε τελευταία ανάλυση, ένας από τους σημαντικότερους μηχανισμούς εξασφάλισης της ομαλής λειτουργίας της σύγχρονης κοινωνίας. Δεν επιλέγονται τυχαία, όπως και οι μισθοί τους δεν είναι τυχαίοι – θυμηθείτε μόνο πως αρχή αρχή της προεδρίας Τάσσου Παπαδόπουλου το ΡΙΚ προσέλαβε την κ. Κενεβέζου με μηνιαίο μισθό 3,500 λίρες (6,000 ευρώ). Όταν λοιπόν ένα από τα προωθημένα στελέχη της ραδιοτηλεόρασης ψαρώνει, εμείς πρέπει να πονηρευόμαστε.

■ ΝΑ ΤΟ ΣΥΖΗΤΗΣΟΥΜΕ ΚΥΡΙΕ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ

Δεν θα αναφερθούμε εδώ στην αδικία της απόφασης των δικαστών. Πάνω σ' αυτό έχουν ήδη ειπωθεί και γραφτεί αρκετά. Η ερώτηση-κλειδί είναι ***το γιατί*** έγινε αυτό που έγινε. Ήταν κάποιο λάθος των δικαστών, που είτε εφάρμοσαν το γράμμα και όχι το πνεύμα του νόμου, ή που αποδείχτηκαν ανεπαρκείς ως νομικοί; Σε πρόσφατη ομιλία του στο Πανεπιστήμιο Λευκωσίας, ο πρώην Βοηθός Γενικός Εισαγγελέας Λουκής Λουκαΐδης ισχυρίστηκε πως

[1] *http://www.youtube.com/watch?v=d4MTc8P9qcw*

υπάρχει πρόβλημα επειδή η επιλογή των δικαστών γίνεται με προχειρότητα[2]. Ήταν η ανικανότητα της Γενικής Εισαγγελίας, η οποία δεν παρουσίασε σωστά την υπόθεση; Ηταν ανεπάρκεια του νομοθετικού σώματος, των βουλευτών που δεν κατάφεραν ακόμα να «εκσυγχρονίσουν» τον νόμο περί απόδειξης; Ήταν απλά μια τεχνοκρατική ατυχία, οι διαδικασίες του νομικού μας συστήματος – το οποίο, μας πληροφόρησε τις πρώτες μέρες ο Υπουργός Εσωτερικών, δεν απονέμει Δικαιοσύνη, όπως αφελώς νομίζει ο απλός κόσμος, αλλά είναι υποχρεωμένο να εφαρμόζει πιστά τους νόμους – που οδήγησαν σε μια άδικη απόφαση; Μήπως ήταν πολύ ικανοί οι δικηγόροι των αστυνομικών;

Όλες οι θεωρίες που αναφέρθηκαν έχουν κυκλοφορήσει, και όλες ανήκουν στην κατηγορία του «Ουπς, κάτι πήγε πολύ στραβά». Συμπέρασμα, αυτό που χρειάζεται είναι να διαπιστώσουμε τι δεν δούλεψε σωστά, ποια λάθη έγιναν, και να φροντίσουμε να μη ξαναγίνουν στο μέλλον.

Αν ξυπνήσεις αργά το βράδυ και κάνεις τον γείτονα τσακωτό να φεύγει με την καινούργια ακριβή τηλεόρασή σου, δεν πρόκειται να σε πείσει με ένα «Ουπς, λάθος, νόμιζα ότι ήταν το δικό μου σπίτι, και την έπαιρνα για επιδιόρθωση, φταίει ο κακός φωτισμός στον δρόμο μας, να φωνάξουμε το Δήμο». Όμως η αθώωση των αστυνομικών είναι κάπως πιο πολύπλοκη. Αν μεροληπτησαν οι τρεις δικαστές υπέρ των δέκα αστυνομικών, αυτό πρέπει να θεωρηθεί έγκλημα, και μάλιστα πολυδιάστατο. Το διέπραξαν;

Στις ΗΠΑ για να πεισθούν οι ένορκοι για την ενοχή, πρέπει ο κατήγορος να αποδείξει ότι ο κατηγορούμενος είχε «την ευκαιρία, το μέσο, και το κίνητρο» για την διάπραξη εγκλήματος[3].

Η **ΕΥΚΑΙΡΙΑ** δεν θα μας δυσκολέψει: Ήταν η ίδια η δίκη. Αν θέλετε περισσότερα, οι 138 σελίδες νομικών μπλα-μπλα της απόφασης, που λίγοι άνθρωποι μπορούν να αντέξουν να διαβάσουν, ήταν μέρος της ευκαιρίας.

[2] Βλ. αναφορά στην ιστοσελίδα της Alert *http://alertcy.wordpress.com*
[3] Δες *http://en.wikipedia.org/wiki/Opportunity_(law)* όπως και σωρεία αμερικανικών έργων.

Με το **ΜΕΣΟ** επίσης θα ξεμπερδέψουμε σχετικά εύκολα: Είναι η δυνατότητα των δικαστών να δεχτούν ή να απορρίψουν μαρτυρίες όπως περίπου αυτοί θέλουν. Η φασαρία για το αν αποτελούσε ή όχι αποδεκτή μαρτυρία το video στην πραγματικότητα λειτούργησε σαν προπέτασμα καπνού για το ότι οι δικαστές δεν δέχτηκαν τη μαρτυρία των δύο παραπονούμενων, του Γιάννου και του Μάρκου. Εδώ θα επικαλεστούμε ένα πολυβραβευμένο Άγγλο δημοσιογράφο, τον Paul Foot, που το 1991 έγραφε για την πολύκροτη υπόθεση κακοδικίας στα αγγλικά δικαστήρια, των Birmingham 6: «Η εκδίκαση της υπόθεσης έγινε στη βάση ενός απλού μηχανισμού που θέλει τους μάρτυρες κατηγορίας να είναι αξιόπιστοι ενώ τους μάρτυρες υπεράσπισης αναξιόπιστους». Αναφερόμενος γενικότερα στους δικαστές, προσθέτει: «Γι' αυτούς ο λόγος ενός αστυνομικού είναι πάντα εγκυρότερος από το λόγο ενός πολίτη»[4]

Στην περίπτωσή μας η αυθαιρεσία των δικαστών στο θέμα της μαρτυρίας γίνεται ακόμα πιο εξόφθαλμη επειδή ενώ υπήρχαν καθαρές αποδείξεις για το ότι οι αστυνομικοί είχαν ψευδορκήσει, δεν κατηγορήθηκαν καν για αυτό. Αντίθετα, οι δύο φοιτητές, των οποίων οι αρχικές καταγγελίες δικαιώθηκαν, δεν θεωρήθηκαν αξιόπιστοι μάρτυρες![5] Ένα πρώτο συμπέρασμα είναι ότι ο νόμος προσφέρει στους δικαστές τη δυνατότητα να κάνουν τα στραβά μάτια, πράγμα που δεν πρόκειται ούτε μπορεί να αλλάξει εύκολα.

Και φτάνουμε στο **ΚΙΝΗΤΡΟ,** το τρίτο και πιο ενδιαφέρον στοιχείο.

Στο λάθος και την ανικανότητα ή την ανεπάρκεια δεν υπάρχει και δεν πρέπει να υπάρχει ούτε πρόθεση ούτε κίνητρο. Για να μεροληπτήσεις χρειάζεται πρόθεση, πρέπει να υπάρχουν κίνητρα – τα οποία ούτε ο Νικολάου ούτε οι άλλοι αναλυτές του κατεστημένου έχουν την διάθεση να αναζητήσουν.

---

[4] *http://www.marxists.org/archive/foot-paul/1991/04/bham6.htm*

[5] Και για αυτό έχουν γραφτεί πολλά: Πήγαινε στο *http://osr55.wordpress.com* και κάνε κλικ στο *«Κι άλλα πρακτικά τε και νομικά ερωτήματα προς "ευπαίδευτους" νομικούς και μη».*

Ποια ήταν αυτά; Δεν χρειάζεται να ψάξουμε για προσωπικά κίνητρα. Το φαινόμενο «Ξυλοδαρμός πολιτών από αστυνομικούς, οι οποίοι κατηγορούν τα θύματα ότι αυτοτραυματίστηκαν ή/και ότι τους επιτέθηκαν – απρόβλεπτη και πλατιά δημοσιοποίηση της αλήθειας από ερασιτεχνικό video – σκανδαλώδης αθώωση των αστυνομικών» είναι γνωστό εδώ και σχεδόν δύο δεκαετίες στο δυτικό κόσμο. Πιθανόν η πρώτη, σίγουρα όμως η πιο φημισμένη τέτοια περίπτωση ήταν η υπόθεση Rodney King στις ΗΠΑ το 1991-2, που θα την θυμηθούμε αργότερα στο άρθρο. Ο φόνος στην Ελλάδα του Αλέξη Γρηγορόπουλου και του περαστικού από διαδήλωση κατά της φτώχειας στο Λονδίνο, Ian Tomlinson[6], και η αρχική προσπάθεια συγκάλυψης τους από την αστυνομία και την κυβέρνηση, είναι εντελώς πρόσφατα.

Το φαινόμενο «αστυνομική βία – video – αθώωση» είναι η πιο εντυπωσιακή μορφή και ταυτόχρονα μόνο η κορυφή του παγόβουνου, που στην Alert ορίζουμε ως «αστυνομική βία και το δικαστικό της ξέπλυμα». Διότι, βέβαια, δεν μπορεί να υπάρχει πάντα το video. Τα στοιχεία που παραθέτει η Alert αλλά και άλλοι, όπως η επίτροπος Διοίκησης (βλέπε και πάλι ιστοσελίδα της Alert), όπως και η πρόσφατη ομιλία του Λουκή Λουκαΐδη στο Πανεπιστήμιο Λευκωσίας (στην οποία είπε ότι «η απροθυμία για καταδίκη της αστυνομίας είναι παγκόσμιο φαινόμενο»), μας δίνουν μια εικόνα του κρυμμένου τμήματος του παγόβουνου. Προσθέστε σε αυτά τη σκανδαλώδη υποστήριξη του Ανώτατου Δικαστηρίου προς τους τρεις δικαστές με την μορφή της επίθεσης στον εισαγγελέα Πέτρο Κληρίδη.

■ ***Ο νόμος, στην μεγαλοπρέπεια της ισονομίας του, απαγορεύει εξίσου στους πλούσιους και στους φτωχούς να κοιμούνται κάτω από γεφύρια, να ζητιανεύουν στους δρόμους και να κλέβουν ψωμί***

Anatole France, *Le Lys Rouge* (1894)

---

[6] *http://www.youtube.com/watch?v=HECMVdl-9SQ*

Ψάχνουμε λοιπόν για κίνητρα που είναι κοινά στους περισσότερους δικαστές, και που δεν είναι μόνο κυπριακά αλλά παγκόσμια. Να τι καταθέτει ένας από τους πιο σεβάσμιους θεωρητικούς των σύγχρονων κοινωνιών, ο οικονομολόγος Adam Smith:

Όπου υπάρχει μεγάλος πλούτος, υπάρχει και μεγάλη ανισότητα. Για ένα πολύ πλούσιο άνθρωπο, πρέπει να υπάρχουν τουλάχιστο πεντακόσιοι φτωχοί, και η ευμάρεια των λίγων προκαλεί την αγανάκτηση των φτωχών, που ωθούνται συχνά και από ανάγκη και από φθόνο στην επιθυμία να εισβάλουν στην περιουσία του πλουσίου. Είναι μόνο κάτω από την προστασία του Δικαστή που ο ιδιοκτήτης της πολύτιμης περιουσίας – που αποκτήθηκε μέσα από πολυετή εργασία, ή ενδεχόμενα μέσα από τη διαδοχή πολλών γενεών – μπορεί να έχει μιας νύκτας ήσυχο ύπνο.

Adam Smith, *Ο Πλούτος των Εθνών* (1776)
Κεφ. 5: *Έξοδα της Δικαιοσύνης*

Πέρασαν από τότε σχεδόν δυόμισι αιώνες στους οποίους οι συνεχιστές του πρωτοπόρου θεωρητικού έχασαν όλη την αφέλεια, φρεσκάδα και ειλικρίνεια του: Δεν πρόκειται να δείτε παρόμοια παραδοχή από σύγχρονο επιφανή εκπρόσωπο του κατεστημένου. Επιπλέον τα σημερινά δικαστήρια και η αστυνομία έχουν πράγματι πιο σύνθετο ρόλο από την απλή διαφύλαξη της μεγάλης περιουσίας μιας μικρής μειοψηφίας από την τεράστια πλειοψηφία του πληθυσμού.

Όμως αυτός ο ρόλος εξακολουθεί να βρίσκεται στα θεμέλια της ύπαρξής τους. Θυμηθείτε το μέγεθος των αστυνομικών επιχειρήσεων για την καταστολή των κινητοποιήσεων στην Ελλάδα για το ασφαλιστικό και τις συντάξεις, πρόσφατα και παλιότερα γεγονότα σε χώρες όπως την Ιταλία, Γαλλία, Αγγλία. Το γνωστό σύνθημα «ΜΠΑΤΣΟΙ–ΓΟΥΡΟΥΝΙΑ–ΔΟΛΟΦΟΝΟΙ» ίσως μοιάζει υπερβολικό, άδικο και προσβλητικό, όταν μάλιστα γενικεύεται. Ωστόσο το λιγότερο γνωστό σύνθημα που ακούγεται στις διαδηλώσεις, «ΣΚΥΛΟΙ ΦΥΛΑΤΕ Τ' ΑΦΕΝΤΙΚΑ ΣΑΣ», μπορεί να

είναι επίσης προσβλητικό, αλλά ταυτόχρονα είναι η εκλαϊκευμένη και συμπυκνωμένη διατύπωση μιας επιστημονικής αλήθειας.

Αυτή η πραγματικότητα βάζει την αστυνομία και τα δικαστήρια αντικειμενικά αντιμέτωπα και σε αντίθεση με την μεγάλη πλειοψηφία των πολιτών. Μπορεί να μη συζητιέται, αλλά αυτή η αντίθεση υπάρχει στο λαϊκό υποσυνείδητο. Οι περισσότεροι άνθρωποι δεν θα έκλεβαν τον περιπτερά της γειτονιάς ή τον συνταξιούχο γείτονά τους, ακόμα και αν εμφανίζονταν η ευκαιρία να το κάνουν χωρίς να κινδυνέψουν από τον νόμο – αντίθετα ταυτίζονται με αυτούς όταν τους ληστέψουν. Γιατί όμως γυρίζονται όλες αυτές οι ταινίες όπου ήρωες είναι κάποιοι συμπαθητικοί ληστές τραπεζών που συχνά ξεφεύγουν, γελώντας μας πονηρά, με τα εκατομμύρια;

Στη σφαίρα της πραγματικότητας, ποια ήταν η λαϊκή υποδοχή των «Ρομπέν των σουπερμάρκετ» στην Αθήνα;[7]

Η «*κυπριακή κοινωνία δικαιούται ... μια ... αστυνομία δίπλα στον πολίτη*» γράφει στον χαιρετισμό του ο Ιάκωβος Παπακώστας στην ιστοσελίδα της Αστυνομίας Κύπρου. Τα media το λένε πιο έξω από τα δόντια: Μιλούν για ανάγκη αλλαγών ώστε ο κόσμος να αρχίσει να αισθάνεται πως η αστυνομία βρίσκεται «δίπλα του και **όχι από πάνω του**». Η Επίτροπος Διοίκησης αναφέρεται μάλιστα στην ανάγκη να «καλυφθεί και το χάσμα που έχει σημειωθεί ανάμεσα σε αυτήν [την αστυνομία] και στην κοινωνία.»

Δύσκολο αυτό. Και, σε συνθήκες παγκόσμιας οικονομικής κρίσης – μετά από σχεδόν τριάντα χρόνια νεοφιλελεύθερης ασυδοσίας των κατά τον Adam Smith «πολύ πλουσίων» – απλά αδύνατο. Για να παραφράσουμε λίγο τον Abraham Lincoln, σε κάτι τέτοια δεν μπορείς να κοροϊδεύεις την πλειοψηφία του κόσμου, και μάλιστα συνέχεια. Όσο για τους δικαστές, ας θυμηθούμε την υπόσχεση και απαίτηση για μια «Δίκαιη Κοινωνία» βάση της οποίας κερδίθηκαν οι τελευταίες προεδρικές εκλογές. Ζούμε σε

[7] Δες, *http://www.youtube.com/watch?v=egtk1V0QQ6o*

μια θεμελιακά άδικη κοινωνία. Η Δικαιοσύνη και τα Δικαστήρια της δεν μπορούν παρά να είναι άδικα και αυτά.

Ποιά είναι όμως η σύνδεση ανάμεσα στον ρόλο του προστάτη της μεγάλης ιδιοκτησίας που παίζουν η αστυνομία και τα δικαστήρια με την αστυνομική βία και το δικαστικό της ξέπλυμα; Στο κάτω-κάτω ο Γιάννος και ο Μάρκος δεν βασανίστηκαν επειδή προσπαθούσαν να κλέψουν κάποιους «πολύ πλούσιους», δεν ανήκουν καν στην κατηγορία των πολύ φτωχών που, για τους δικαστές και την αστυνομία, είναι οι συνήθεις ύποπτοι και τα κλωτσοσκούφια.

Πάντως τον Απρίλη-Μάη του 1992 ο πληθυσμός του Los Angeles έδειξε στην πράξη ότι διέκρινε τη σύνδεση. Μετά την εκεί εμφάνιση περιστατικού «αστυνομική βία – video – αθώωση» ακολούθησαν πολυήμερες ταραχές που καταστάλησαν μόνο μετά την επέμβαση της εθνοφυλακής, με εκτεταμένες καταστροφές και λεηλασίες να έχουν γίνει σε μεγάλες περιουσίες. Οι «New York Times» συνέδεσαν τις ταραχές με τα οξυμμένα οικονομικά προβλήματα και τη φτώχεια, χαρακτηρίζοντας τις σαν την «εξέγερση των μη-εχόντων».

■ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ: ΤΟ ΑΤΑΚΤΟ ΟΡΓΑΝΟ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ ΚΑΙ ΤΩΝ ΔΙΚΑΣΤΩΝ

Ποιοι γίνονται αστυνομικοί; Κάποιος/κάποια που νοιώθει ότι θα τον ικανοποιήσει, όπως λέει ο αρχηγός της αστυνομίας, «να υπηρετεί τον πολίτη, να υποστηρίζει την καθημερινότητα του και να βελτιώνει την ποιότητα ζωής του», και μάλιστα με αυτοθυσία, θα προσπαθήσει ίσως να γίνει νοσηλευτής. Αν είναι και λάτρης του κινδύνου, τότε η Πυροσβεστική Υπηρεσία είναι ότι πρέπει, και τους είμαστε όλοι πολύ ευγνώμονες για αυτό – που είναι και αυτό μια ανταμοιβή. Πάντως μάλλον δεν θα νοιώθει ότι του ταιριάζει η αστυνομία.

Δεν είναι μόνο ο κόσμος που αισθάνεται ότι η αστυνομία δεν είναι δίπλα του αλλά από πάνω του, αλλά και οι ίδιοι οι αστυνομικοί. Σε εκπομπή της ΕΡΤ μετά τα γεγονότα του περασμένου

Δεκέμβρη, εκπρόσωπος του Συνδέσμου Αστυνομικών παραπονέθηκε ότι τα παιδιά των αστυνομικών ντρέπονται να αναφέρουν στους συμμαθητές τους το επάγγελμα του γονιού τους. Όπως αναφέρεται στο «Beyond the limits of the law» του Tom Bowden (σ. 23) ο συγγραφέας Colin MacInnes βάζει έναν αστυνομικό να λέει:

Είμαστε αποκομμένοι: δεν είμαστε όπως οι υπόλοιποι άνθρωποι. Μερικοί πολίτες μας φοβούνται και μας γλείφουν, άλλοι μας αντιπαθούν και μας αποφεύγουν, αλλά κανένας, ίσως πολύ λίγοι, είναι αυτοί που μας αποδέχονται σαν απλούς ανθρώπους όπως αυτοί. Κατά κάποιο τρόπο είμαστε ακριβώς όπως ένας ξένος στρατός που κατέχει εχθρικό έδαφος. Και πες ότι θέλεις, πάντως συχνά αυτό μας κάνει να αισθανόμαστε μοναξιά.

Αυτή η μοναξιά κάνει τις σχέσεις ανάμεσα στους αστυνομικούς πολύ στενές και οδηγεί στην αλληλοϋποστήριξη τους απέναντι στην υπόλοιπη κοινωνία. Όπως γράφει η Επίτροπος Διοίκησης, «οι καταθέσεις όλων των εμπλεκόμενων στην υπόθεση αστυνομικών, στις οποίες προβαλλόταν ο ισχυρισμός ότι ήταν ο παραπονούμενος αυτός που είχε επιτεθεί στους αστυνομικούς, ήταν σχεδόν πανομοιότυπες, με αποτέλεσμα να προκαλείται η εντύπωση ότι έγινε προσπάθεια για παρουσίαση του περιστατικού με τρόπο ενιαίο.»

Γίνεται κανείς αστυνομικός, είτε επειδή αναγκάζεται – επειδή δεν βρίσκει άλλη δουλειά – είτε επειδή «ο μέσος αστυνομικός είναι συντηρητικός, συναισθηματικά και πολιτικά». Γιατί «πάντοτε έχουν δράσει, και δρουν όλο και περισσότερο σαν ασπίδα ανάμεσα στις κυρίαρχες ελίτ και τις μάζες» (Bowden, σ. 27). Η συνειδητοποίηση ότι λειτουργούν σαν φρουροί του μεγάλου πλούτου – με τον οποίο δεν έχουν καμία κοινωνική επαφή – και της μεσαίας τάξης – η οποία κατά κανόνα τους περιφρονεί – δεν αργεί βέβαια να έρθει, και, σε συνδυασμό με το γεγονός ότι δεν πληρώνονται και τόσο καλά για την δύσκολη αποστολή τους, οδηγεί πολλούς από αυτούς στον κυνισμό και στη χρησιμοποίηση της θέσης τους για δικό τους όφελος, στη διαφθορά.

Οι αστυνομικοί ειδικών σωμάτων όπως οι ΜΜΑΔ επιλέγονται για το machismo τους. «Στην διάρκεια μιας εις βάθος μελέτης της

αστυνομίας του Μέμφις, οι ερευνητές διαπίστωσαν ότι σε ώρες ησυχίας οι αστυνομικοί σε περιπολία που διακατέχονται από αστείρευτη διάθεση για δράση και κίνδυνο, έψαχναν δραστήρια για "παραβάτες" ώστε να σπάσουν την μονοτονία της βάρδιας τους» (Bowden, σ. 28)

Από την άλλη, η κοινωνική θέση και οι συνθήκες ζωής των δικαστών δεν έχουν καμιά σχέση με αυτές των απλών αστυνομικών. Όταν ο Πέτρος Κληρίδης απάντησε «όχι πάντα κυρία Κενεβέζου, όχι πάντα» στην ερώτηση αν πρέπει να έχουν εμπιστοσύνη οι πολίτες στην Δικαιοσύνη, τα media μόνο που δεν βόγκηξαν από έκπληξη. Η μόνη άλλη οντότητα στην οποία μπορεί να έχει απόλυτη εμπιστοσύνη ένας ώριμος ενήλικας (αν είναι βέβαια πιστός) είναι ο θεός. Είναι να αναρωτιέται κανείς πως επιτρέπονται οι εφέσεις – Δεν δημιουργούν απαράδεκτες αμφιβολίες για το αλάθητο της δικαιοσύνης;

Στην Αγγλία, γράφει ο Paul Foot αναφερόμενος στην περίφημη «ανεξαρτησία της δικαιοσύνης από την κυβέρνηση» για την οποία τόσα ακούσαμε τελευταία, «εγείρονται τα πιο ψηλά εμπόδια γύρο από τους δικαστές, όχι μόνο για να τους προστατεύσουν από την κυβέρνηση αλλά από την κοινωνία συνολικά. Εισπράττουν τεράστιους μισθούς, γαρνιρισμένους με όλων των ειδών τις επιδοτήσεις, από δωρεάν μεταφορικά έως δωρεάν στέγη όταν βρίσκονται "εκτός βάσης". Η εργάσιμη τους βδομάδα μόλις και μετά βίας διαρκεί ένα 25ωρο. Δεν είναι υποχρεωμένοι να αφυπηρετήσουν πριν τα 75 τους, και τότε είναι ακόμα δυνατόν να ανακληθούν για την εκδίκαση σοβαρών υποθέσεων στα βαθιά τους γεράματα»[8]. (Υπόψη ότι ο Paul Foot δεν ήταν άσχετος με αυτούς τους κύκλους, ήταν γιός του Sir Hugh Foot, του τελευταίου άγγλου κυβερνήτη της Κύπρου).

Η κατάσταση δεν είναι πολύ διαφορετική στην Κυπριακή Δημοκρατία. Οι μισθοί των δικαστών αρχίζουν από τα 52,000 ευρώ το χρόνο φτάνοντας τις 75,000 [illegible]. Είδε πρόσφατα το φως της δημοσιότητας πως υπάρχουν δικαστές που επιπρόσθετα

[8] *http://www.marxists.org/archive/foot-paul/1991/04/bham6.htm*

εισπράττουν κάθε μήνα άλλα 1,5000 ευρώ ως έξοδα παραστάσεως. Όμως οι δικαστές, αν και ζουν σε άλλο κοινωνικό πλανήτη από τους bullies αστυνομικούς που βασάνισαν τους δύο φοιτητές, και κατά πάσα πιθανότητα τους προκαλούν αποστροφή αυτές οι πράξεις, γνωρίζουν πολύ καλά ποια είναι τα δεδομένα για τους αστυνομικούς, ποιες πιέσεις δέχονται καθημερινά. Όπως οι στρατηγοί στον πόλεμο, έστω και αν οι ίδιοι είναι καλλιεργημένοι και πολιτισμένοι, ξέρουν ότι εξαρτώνται από την καλή διάθεση και το ηθικό των μισθοφόρων τους και κάνουν τα στραβά μάτια στο περιστασιακό πλιάτσικο και τις βιαιότητες και βιασμούς, ακόμα και όταν αυτές είναι επιζήμιες πολιτικά. Έτσι και οι δικαστές πρέπει να δείχνουν στους αστυνομικούς ότι είναι με το μέρος τους, και ταυτόχρονα πρέπει να διατηρούν με κάθε θυσία την καλή εικόνα της αστυνομίας μέσα στην κοινωνία.

■ ΔΙΑ ΤΑΥΤΑ...

Ουδείς μετά (ή προ) Χριστό προφήτης. Μπορούμε όμως να πούμε με σιγουριά ότι δεν πρόκειται να αλλάξει ριζικά η συμπεριφορά της αστυνομίας και των δικαστών αν δεν αλλάξει ριζικά η ίδια η κοινωνία που τους δημιουργεί και τους στηρίζει. Με δεδομένη την οικονομική κρίση, στο άμεσο μέλλον η τάση θα είναι να χειροτερεύει η κατάσταση. Το πραγματικό μέλημα ατόμων και θεσμών όπως η Εισαγγελία, η Επίτροπος Διοίκησης, τα πολιτικά κόμματα, τα δημοσιογραφικά επιτελεία των μεγάλων media, ακόμα και αν δεν το συνειδητοποιούν πλήρως οι ίδιοι, είναι- όπως επανειλημμένα έχει τονίσει εξάλλου και ο εισαγγελέας Άκης Παπασάββας -, οι αποφάσεις των δικαστηρίων να μην είναι «μόνο νόμιμες αλλά και νομιμοποιημένες», ή να «ικανοποιούν το περί δικαίου αίσθημα του λαού» κατά το γνωστό κλισέ. Ξέρουν ότι η αστυνομία δεν μπορεί να ελέγξει μακροχρόνια περισσότερο από μια μικρή μειοψηφία του πληθυσμού, όπως έχουν διαπιστώσει κατά καιρούς οι δικτατορικές εξουσίες. Για τους περισσότερους από αυτούς, για να παραφράσουμε προς το ορθότερο το γνωστό ρητό, «Η γυναίκα του Καίσαρα δεν είναι απαραίτητο να ΕΙΝΑΙ τίμια. Πρέπει όμως να ΦΑΙΝΕΤΑΙ τίμια», τουλάχιστο στην πλει-

οψηφία του πληθυσμού. Ο χρονικός ορίζοντας της ευαισθητοποίησης και δραστηριοποίησής τους ορίζεται κύρια από την μνήμη και τις αντιδράσεις της «κοινής γνώμης».

Δεν είναι τυχαίο λοιπόν που στα αυτοκόλλητα της Alert υπάρχει η δήλωση «ΔΕΝ ΞΕΧΝΩ». Και αυτό είναι με λίγα λόγια το δια ταύτα της υπόθεσης: Συμμετέχετε στην Alert, ενισχύστε την δράση της, υποστηρίξτε την, για να διαφυλάξουμε και αν μπορέσουμε να διευρύνουμε τα δημοκρατικά μας δικαιώματα.

Αλμπέρτο Φλωρεντίν
Δάφνος Οικονόμου

Μάιος 2009

ALERT

ΔΕΝ ΞΕΧΝΩ

Τιμή: 1 Ευρώ / Δωρεάν με αγορά τ.7 του περιοδικού ΑΝΑΤΡΟΠΗ